

Tolletaten
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/4724-

19. desember 2024

Statsbudsjettet 2025 - Tolletaten - tildelingsbrev

1. INNLEDNING	2
2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER	2
3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2025	3
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	12
5. RAPPORTERING	16
6. BUDSJETTILDELING	18

Vedlegg 1: Styringskalender 2025

Vedlegg 2: Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Vedlegg 3: Indikatorer 2025

Vedlegg 4: Krav til rapportering om budsjettstatus

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 40
www.fin.dep.no

Telefon
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 807

Avdeling
Etatsstyringsavdelingen

Saksbehandler
Siri Nilsen
22 24 44 03

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Tolletaten i 2025. Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet ble behandlet 19. desember 2024 på grunnlag av Innst. 5 S (2024–2025).

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Tolletaten er forankret i Prop. 1 S og Stortingets behandling av denne, hovedinstruks til Tolletaten av 20. desember 2024, samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten. Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen fremgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 1. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig.

Tolletaten må være forberedt på å få oppdrag som ikke er nevnt i tildelingsbrevet.

2. VIKTIGE UTFORDRINGER FREMOVER

De siste årene har Tolletatens rolle vært i stadig utvikling. Særlig har pandemi og krigen i Ukraina synliggjort etatens rolle som statlig representant på grensen. Dette viser seg blant annet i kriseberedskap, samfunnssikkerhet og som håndhever av regelverk for grensekryssende vareførsel på vegne av 20 statlige myndigheter. Tolletatens kontroll med vareførsel inn og ut av landet bidrar blant annet til å sikre forsyningssikkerheten, redusere risikoen for import av smittsomme dyresykdommer og håndheving av sanksjonene mot Russland og Belarus.

Tolletatens evne til å løse samfunnsoppdraget blir utfordret av stadig større volum og mer sammensatte varestrømmer som skal kontrolleres. I tillegg blir etaten berørt av nye EU-regler med krav til varer som innføres til det indre markedet fra tredjeland. Når slike regler blir tatt inn i EØS-avtalen, vil Tolletaten få økte oppgaver med å kontrollere varer som kommer fra tredjeland. Det kan også bli nødvendig med omfattende dialog med andre statlige myndigheter og aktører, og å innføre nye/tilpassende systemløsninger. Dette innebærer krevende prioriteringer i Tolletaten. Staten må arbeide systematisk og innrette seg slik at tildelte ressurser og tilgjengelige virkemidler blir utnyttet mest mulig effektivt. På flere områder kan det likevel bli nødvendig å redusere kontrollinnsatsen til etaten og akseptere noe lavere servicenivå.

Omfanget av restriksjoner for inn- og utførsel av varer er stadig økende. Som følge av krigen i Ukraina vil kontroll av etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket kreve høy oppmerksomhet fra Tolletaten også de neste årene.

Narkotikahandelen utgjør en betydelig trussel for både Norge og resten av Europa. Kripos la i februar 2024 frem en rapport om kriminelle nettverk i Norge, hvor seks av syv hovedvurderinger er knyttet til smugling av narkotika. Tolletaten har en viktig rolle i arbeidet mot narkotikasmugling, og dermed i bekjempelsen av alvorlig organisert kriminalitet.

Tolletaten skal prioritere å digitalisere virksomheten, og arbeide med å benytte digitale virkemidler for å gjøre det enklere for reisende og næringslivet å oppfylle sine plikter og effektivisere interne prosesser.

Etaten skal prioritere å utvikle og innføre et nytt hovedløp for næringslivet for innførsel av varer (Digitoll). Dette innebærer blant annet innføring av digital melde- og opplysningsplikt og utfasing av ordningen for direktekjøring. I dag må alle transporter stoppe ved grensen for å oppfylle melde- og opplysningsplikten, men det er ikke særskilte krav om detaljerte opplysninger om varene. Samtidig blir ordningen direktekjøring brukt for størsteparten av varene som krysser grensen. Den innebærer at varene blir transportert direkte til varemottaker, og at Tolletaten først får detaljerte opplysninger om varene når de innen 10 dager blir deklarerert. For å sørge for effektiv vareførsel – samtidig som kontrollen med vareførselen er god nok – skal det innføres digital melde- og opplysningsplikt og plikt til å deklarere varene ved grensepassering. Det vil føre til at ingen varer får krysse grensen uten at Tolletaten har nødvendig informasjon om transporter, aktører og varestrømmer. Tett samarbeid med næringslivet er viktig for å lykkes.

Kompetanse er viktig for utvikling av etaten. Særlig er det behov for å sikre tilstrekkelig tollfaglig, juridisk og digital kompetanse. Når det gjelder den tollfaglige kompetansen ble det i 2021 etablert et treårig bachelorstudium i toll, vareførsel og grensekontroll ved Universitetet i Stavanger (UiS). Det er også i samarbeid med UiS etablert et nytt etterutdanningstilbud til ansatte med den tidligere etatsutdanningen. I tillegg har etaten etablert en intensiv, tollfaglig opplæring (ITO) for ansatte med annen utdanningsbakgrunn enn den ordinære tollutdanningen. For å sikre tilstrekkelig tilgang til nødvendig kompetanse skal Tolletaten fortsatt prioritere denne omfattende, etatsspesifikke kompetansesatsingen.

3. MÅL OG PRIORITERTE TILTAK FOR 2025

Tolletatens målstruktur består av et samfunnsoppdrag og tre hovedmål. Målstrukturen legger til rette for en styring av Tolletaten som primært legger vekt på de samlede effektene av etatens virkemiddelbruk og i liten grad styrer på aktivitetsnivå.

Tolletatens samfunnsoppdrag er å sikre etterlevelse av lover og regler for grensekryssende vareførsel, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet.

Tolletatens virksomhet har flere positive effekter på samfunnsnivå:

- Ved å motvirke inn- og utførsel av varer i strid med forbud eller restriksjoner, bidrar Tolletaten til et trygt og bærekraftig samfunn.
- Ved å sørge for riktige og fullstendige opplysninger om grensekryssende vareførsel, som er grunnlag for fastsetting av skatter og avgifter, bidrar Tolletaten til finansiering av offentlige tjenester.
- Ved å motvirke ulovlig vareførsel, bidrar Tolletaten til rettferdige konkurransevilkår for lovlige aktører.

- Ved å samarbeide med internasjonale partnere og handelsorganisasjoner, bidrar Tolletaten til at Norge oppfyller internasjonale forpliktelser og til utvikling av internasjonalt regelverk og praksis ved vareførsel.
- Ved å registrere vareførselen inn og ut av Norge bidrar Tolletaten til korrekt handelsstatistikk.

Følgende hovedmål gjelder for 2025, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet:

- Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel
- Aktørene i vareførselen oppfatter at det er høy risiko ved ikke å etterleve lover og regler
- Tolletaten støtter opp under virksomheten til andre myndigheter

Hvert hovedmål har underliggende styringsparametere.

Departementet forventer at resultatene i 2025 samlet sett minst skal være på samme nivå som året før, jf. Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet. I resultatvurderingen vil departementet legge vekt på helheten i virksomheten.

Tolletaten har ansvaret for å fastsette et konkret resultatmål for hver styringsparameter. I tillegg er det en rekke resultatindikatorer og annen statistikk som gir ytterligere grunnlag for vurdering av Tolletatens resultater, se vedlegg 3.

Prioriterte tiltak i 2025 omtales under hvert hovedmål. Enkelte prioriterte tiltak gjelder flere hovedmål, men er plassert under hovedmålet med sterkest tilknytning eller under punktet 3.4 *Andre prioriterte tiltak i 2025*.

I etatens overordnede risikovurdering er det kartlagt hendelser som kan påvirke etatens måloppnåelse. Etaten må fortsette arbeidet med risikoreducerende tiltak og arbeide for at risikoene holder et akseptabelt nivå.

3.1 Hovedmål 1: Det er enkelt og effektivt å etterleve lover og regler for grensekryssende vareførsel

3.1.1. Styringsparametere

- Andel næringsdrivende som oppfatter at det er vanskelig å etterleve relevant regelverk
- Andel næringsdrivende som opplever informasjonsutveksling med Tolletaten som effektiv
- Andel reisende som oppfatter at det er vanskelig å etterleve relevant regelverk
- Andel varer som frigjøres for overgang til fri disponering ved grensepassering

3.1.2. Prioriterte tiltak i 2025

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid bidrar til både et effektivt varebytte og bedre grensekontroll. I 2025 skal Tolletaten i sitt arbeid opp mot internasjonale organisasjoner og andre lands tollmyndigheter, fortsatt bidra til standard- og regelverksutvikling og økt informasjonsutveksling. I tillegg til videreutvikling av internasjonale forpliktelser og standarder for grensekryssende vareførsel, skal etaten delta i internasjonalt samarbeid mot svindel, terrorisme og bekjempelse av organisert kriminalitet.

Tolletaten skal i tråd med ovennevnte bidra til arbeid under WCO (World Customs Organization) og andre relevante internasjonale organisasjoner. Tolldirektøren ble i 2024 gjenvalgt som leder for WCOs Europaregion, og vil inneha vervet frem til andre halvår 2025. I 2025 har Tolletaten formannskapet i Nordisk Tolladministrativt Råd, og vil være vertskap for møter på tolldirektørnivå, og i en rekke underliggende grupper. Dette er viktige oppdrag for å ivareta norske interesser i et internasjonalt perspektiv.

Tolletaten skal være oppmerksom på sammenhenger med EØS-avtalen og følge opp initiativer fra EU med betydning for tollsamarbeidet, herunder jobbe med sikte på implementering av EU CSW-CERTEX som en del av fremtidens tollbehandling (punkt 3.4.8.) og bidra til implementering i Norge av CBAM (jf. punkt 3.4.7) og andre relevante EU-forordninger som omfatter varer fra tredjeland.

Tolletaten skal videre bidra i frihandelsforhandlinger og gjennomføringen av eventuelle avtaler som blir inngått. Tolletaten skal generelt bidra til at næringslivet har god kunnskap om de mulighetene frihandelsavtalene åpner for, og skal involvere departementet i prinsipielle spørsmål på området. Tolletaten skal bidra inn i EFTA-arbeidet med å analysere næringslivets behov under frihandelsavtalene.

Norge er gjennom WTO-avtalen pålagt å ha en nasjonal handelsfasiliteringskomité for blant annet å fjerne unødige hindringer for vareflyten. Tolletaten skal lede og ivareta sekretariatsfunksjonen til denne komiteen.

Tolletaten skal også arbeide for tilrettelegging av GSP-ordningen (Generalized System of Preferences for goods imported from developing countries) for u-land, blant annet gjennom WTO (World Trade Organization) og samarbeid med EU og Sveits.

Tolletaten skal bidra til det nordiske og internasjonale samarbeidet for å bekjempe alvorlig organisert kriminalitet. Etaten skal være en aktiv pådriver for å øke tollmyndigheters deltagelse i både det nordiske og europeiske toll- og politisamarbeidet.

3.2 Hovedmål 2: Aktørene i vareførselen oppfatter at det er høy risiko ved ikke å etterleve lover og regler

3.2.1 Styringsparametere

- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant næringsdrivende ved uriktig deklarerings
- Oppfattet oppdagelsesrisiko blant reisende
- Antall alvorlige overtredelser (AOT) avdekket
- Samlet antall overtredelser avdekket
- Tolletatens samlede beslag
- Beslagenes gjennomsnittsstørrelse
- Andel kontroller basert på etterretning

3.2.2 Prioriterte tiltak i 2025

Bidra til etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket

Den sikkerhetspolitiske situasjonen tilsier at Tolletaten må ha høy oppmerksomhet på etterlevelse av eksportkontrollregelverket og sanksjonsregelverket. Spesielt vil omfattende sanksjoner mot Russland og Belarus påvirke etatens kontroll med vareførselen. Tolletaten skal føre kontroll med russiske fiskefartøy. Inntil videre skal Tolletaten ta sikte på at alle russiske fiskefartøy blir underlagt en fysisk kontrollhandling, i tillegg til øvrig dokument- og analysebasert kontrollvirksomhet.

Økt innsats mot narkotikasmugling

Tolletaten har en viktig rolle i kampen mot narkotikasmugling. Kripos la i februar 2024 fram en rapport om kriminelle nettverk i Norge, hvor seks av de syv hovedvurderingene det pekes på i rapporten knytter seg til smugling av narkotika.

I 2025 blir det viktig at Tolletaten styrker sin innsats i kampen mot smugling av narkotika, blant annet med flere skannere, nytt utstyr og økt bemanning. For 2025 er etatens bevilgning økt med 250,5 mill. kroner til dette arbeidet.

Status for arbeidet med realiseringen av planen for styrkingen skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

Elektronisk nærvær ved alle landeveis grenseoverganger

Fra 1. januar 2017 fikk Tolletaten adgang til å lagre opplysninger om grensekryssende trafikk i seks måneder, innhentet gjennom elektronisk skiltgjenkjenning (ANPR). Tolletaten har foretatt en fullstendig evaluering av ordningen, og etaten vil i 2025 følge opp evalueringen

3.3 Hovedmål 3: Tolletaten støtter oppunder virksomheten til andre myndigheter

Tolletaten håndhever regelverk på vegne av 20 andre etater og samarbeider med ytterligere 15 statlige aktører. Dette stiller krav til et godt koordinert og systematisk samarbeid på alle nivå.

3.3.1 Styringsparametere

- Samarbeidende myndigheters opplevelse av Tolletatens tjenesteleveranser

3.4 Andre prioriterte tiltak i 2025

3.4.1 Utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt

Tolletaten har hatt forslag om utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av digital melde- og opplysningsplikt for alle transportmåter på høring i fire omganger. Flere næringslivsaktører har gitt tilbakemelding om at de forventer å øke sin bruk av Digitoll 2. halvår 2024, samtidig som de påpeker diverse utfordringer med å ta løsningen i bruk. Dette fremkommer blant annet i den siste høringen. Overordnet er tilbakemeldingene at berørte aktører i ulik grad ikke er klare til å kunne gjennomføre innføring av digital melde- og opplysningsplikt og utfasing av direktekjøringsordningen innen 1. april 2025. Tolletatens vurdering er at det er lite sannsynlig at alle vil klare å ta løsningen i bruk innen fristen. Ved utgangen av 2. tertial 2024 utgjorde andelen transportører som benytter Digitoll om lag 4 pst. av totalt antall transporter på vei/ferge per måned. Dette er vesentlig lavere enn forventet.

Tolletaten har siden juni hatt dialog med Finansdepartementet om revidering av innføringsplanen, og tiltak som Tolletaten mener kan møte hovedutfordringene som næringslivet har gitt tilbakemelding om knyttet til overgangen til Digitoll. Etaten har også hatt tett dialog med næringslivet om de foreslåtte tiltakene.

Det er besluttet at fristen for innføring av Digitoll utsettes, og at innføringen endres til en to-trinns innføringsprosess. Trinn 1 – innføring av pliktig digital meld- og opplysningsplikt fra 1. februar 2026. Trinn 2 – krav om innsending av deklarasjon før eller ved grensepassering og avvikling av direktekjøringsordningen fra 1. september 2026. Når det gjelder konsekvensene for Treff-satsingen, se omtale under pkt. 3.4.2.

Tolletaten må i 2025 gi arbeidet med utfasing av direktekjøringsordningen og innføring av digital melde- og opplysningsplikt høy prioritet, og det er viktig at det er tett samarbeid med berørte aktører. Se også omtale av Treff-satsingen.

Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.2 Treff-satsingen - systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning

Treff- satsingen innebærer ny og forbedret systemstøtte for oppgaver i alle ledd av kontrollprosessene til Tolletaten. Det blir utviklet nye analyse- og etterretningsverktøy for støtte til kontrollprosessene i etaten.

Satsingen innebærer også ny løsning for digitalisering av melde- og opplysningsplikten (MO) og løsning for automatisert grensepassering. Dette er viktig for Digitoll - det nye hovedløpet

for innførsel av varer til Norge. Dette konseptet omhandler å utvikle digital informasjonsinnføring fra aktørene i næringslivet, maskinell risikovurdering og objektutvelgelse – som grunnlag for mer automatisert og effektiv grensepassering. Målet er at aktøren skal sende inn all pliktig informasjon digitalt til Tolletaten før eller samtidig med at varene kommer til grensen. Slik blir det mulig å effektivisere grensepasseringen for næringslivet, og gi et bedre informasjonsgrunnlag for å sikre god etterlevelse av lover og regler ved innførsel av varer.

Satsingen innebærer også teknisk og organisatorisk tilrettelegging for tilknytning til EU sitt importkontrollsystem ICS2 (Import Control System 2). Fase 3 (siste fase) av ICS2 er innført i juni 2024 med en transisjonsperiode for de berørte aktørene i næringslivet fram til september 2025.

Kostnadsrammen for Treff-satsingen er 867,6 mill. kroner (2025-kroner), der 201,1 mill. kroner er egenfinansieringen til Tolletaten. For 2025 er det satt av 78 mill. kroner til Treff-satsingen. I tillegg er det satt av rett over 100 mill. kroner til driftskostnader for de delene av systemene som er satt i drift.

Innføringen av Digitoll utsettes, se nærmere omtalt i pkt. 3.4.1. Dette medfører at også Treff-satsingen må forlenges til 30. juni 2027. Tolletaten har i november gjennomført en revidert usikkerhetsanalyse, hvor konsekvenser for kostnader og usikkerhet er analysert. Analysen viser at styringsmålet og kostnadsrammen for Treff-satsingen opprettholdes selv om satsingen forlenges med 1,5 år. Budsjettmessige konsekvenser må spilles inn i den ordinære budsjettprosessen.

For Treff-satsingen kan det bli bruk for avtaler som går ut over budsjettåret, mot dekning av senere bevilgninger. Tolletaten er derfor gitt fullmakt til å inngå slike avtaler innenfor kostnadsrammen som er gitt ovenfor, jf. romertallsvedtak V.

Finansdepartementet forventer at Treff-satsningen gis høy prioritet, og departementet vil følge satsingen gjennom eget oppfølgingsforum. Status for arbeidet i Treff-satsningen skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.3. Fremtidens tollbehandling

Tolletatens deklarasjonssystem (TVINN) nærmer seg slutten av teknologisk levealder, og etaten har gjennomført en konseptvalgutredning. Utredningen har vært til ekstern kvalitetssikring (KS1) etter Statens prosjektmodell. Kvalitetssikrer har anbefalte at Tolletaten arbeider videre med konseptet K4 - «Koordinerte plikter». I tillegg anbefalte kvalitetssikrer at det tilrettelegges for senere tilkobling til EUs Custom Single Window Certificate Exchange System (CSW).

I henhold til statens prosjektmodell er konseptvalg besluttet. Konseptet som er valgt er K4+, som er konseptet K4, inkludert en opsjon for tilkobling til CSW. Tolletaten skal arbeide videre

med dette konseptet i et forprosjekt i henhold til Finansdepartementets mandat for forprosjektet av 19. desember 2024.

3.4.4. Kontroll med vareførsel til og fra Svalbard

Svalbard ble etablert som eget tollområde i mai 2022. Dagens kontroll med vareførselen på Svalbard er basert på en minimumsløsning uten blant annet de varslings-, melde- og opplysningsplikter som gjelder på fastlands-Norge. Det er nødvendig å få etablert oversikt over aktørene som fører varer inn til og ut fra Svalbard. Målet er at med tiden skal kontrollen, med nødvendige tilpasninger til lokale forhold på Svalbard, i størst mulig grad tilsvare kontrollen på fastlandet, med de plikter det innebærer for aktørene i vareførselen.

I 2025 skal Tolletaten arbeide med forskrift og høringsnotat for kontroll med vareførselen til og fra Svalbard knyttet til innføring av informasjonsplikter for aktørene som frakter varer til og fra tollområdet Svalbard. Etaten må avklare prinsipielle og/eller viktige veivalg med departementet. Det må også tas høyde for at andre departementer må involveres. Det legges opp til høring av forskriften sommeren 2025. Det legges videre opp til at departementet kan vedta forskriften innen utgangen av 2025. Parallelt med dette arbeidet, skal det utvikles systemstøtte i 2025 iht. de plikter som er besluttet innført for tollområdet Svalbard.

3.4.5. Schengen IT-system

I Schengen er det igangsatt et omfattende utviklingsarbeid for bedre å forebygge, avverge og bekjempe grensekryssende kriminalitet, terror og ulovlig migrasjon. Et viktig tiltak er utvikling og implementering av flere felleseuropeiske IT-systemer for styrket grensekontroll, bedre deling av informasjon og økt sikkerhet. Schengen IT-system er et prosjekt i regi av Justis- og beredskapsdepartementet. Utviklingen i Norge skjer primært i politiet og Utlendingsdirektoratet, men også i andre etater, blant annet Tolletaten. Tolletaten er en av myndighetene med rett til å foreta direkte søk i systemet SIS-Recast (IT-system for bruk i arbeidet med grensekontroll og politisamarbeid i Europa). Tilretteleggingen for søk er vesentlig for nyttevirkningene av SIS-Recast.

Tolletaten og politiet har etablert et utredningsprosjekt. I 2025 skal Tolletaten utvikle systemstøtte for kunne gjøre direktesøk. For 2025 er det satt av 21 mill. kroner til etatens utviklingsarbeid med SIS-Recast, og 8,2 mill kroner til drift. Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.6. CBAM - karbonjusteringsmekanisme

EU har vedtatt en forordning om en mekanisme som skal prise utslipp fra produksjonen av importerte varer, jf. Regulation (EU) 2023/956 om etablering av en karbonjusteringsmekanisme (carbon border adjustment mechanism - CBAM). CBAM innføres gradvis i en overgangsfase fra 1. oktober 2023 t.om. 31. desember 2025, og skal

innføres fullt ut fra 1. januar 2026. CBAM innebærer å legge en pris på bestemte importerte varer fra tredjeland baserte på utslipp fra produksjonen av varen.

Regjeringen går inn for å innlemme CBAM-forordningen i Norge, men tidspunkt for iverksetting i Norge er ikke fastsatt. Det er satt av 50 mill. kroner til nødvendige tilpassinger, hvor 15 mill. kroner er satt av til Tolletaten. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet.

Tolletaten vil i utgangspunktet få to hovedoppgaver dersom CBAM innføres i Norge. Etaten skal kontrollere at ingen andre enn godkjente CBAM-deklaranter importerer CBAM-varer. Videre skal etaten jevnlig og automatisk dele deklarasjonsdata med EU knyttet til CBAM-importene. I 2025 skal Tolletaten jobbe med å forberede innføringen av CBAM i Norge. Dette innebærer å starte utvikling av systemstøtte samt gjøre andre nødvendige forberedelser og tilpasninger.

Ved innføring av CBAM vil norsk forvaltning få flere oppgaver, og Tolletaten må være forberedt på å samarbeide med andre berørte aktører i dette arbeidet. Etaten må også bistå Finansdepartementet i arbeidet med å avklare juridiske og tekniske spørsmål i forbindelse med innføringen.

3.4.7. EUs Custom Single Window Certificate Exchange System (CSW-CERTEX)

EU stiller stadig strengere krav til varer som omsettes på det indre marked, og de senere årene er det vedtatt en rekke rettsakter på ulike områder med krav knyttet til produkters tilblivelse og egenskaper. Kravene innebærer verifisering av opplysninger om varene blant annet gjennom digitale produktpass, registre og sertifikater. Kravene gjelder også varer som innføres til det indre marked fra tredjeland og til dels varer som utføres fra det indre marked. Tollmyndighetene er derfor tillagt kontrolloppgaver i en rekke rettsakter på ulike områder.

Krav til vareførselskontroll gjør at det er behov for et mer effektivt samarbeid mellom toll- og tilsynsmyndigheter. I praksis skal tollmyndighetene kontrollere at det foreligger nødvendige sertifikater, lisenser, tillatelser mv. utstedt av sektormyndighetene når varer innføres fra tredjeland. For å legge til rette for dette samarbeidet har EU gjennom EU-forordningen 2022/2399 opprettet EUs Custom Single Window Certificate Exchange System (EU CSW-CERTEX). CSW-CERTEX skal koble medlemslandenes nasjonale tollbehandlingssystemer med fagsystemer som brukes av sektormyndigheter. Målet er å sikre automatisk informasjonsdeling og validering av opplysninger som skal kontrolleres.

EU har anerkjent behovet for at EØS/EFTA-landene kobler seg til EUs CSW-CERTEX, og Norge er nå i dialog med EU-kommisjonen om en mulig tilkobling. Tilkobling til CSW-CERTEX krever at det avtales nødvendige regulatoriske tilpasninger med EU.

Tilkobling av det norske tollbehandlingssystemet til CSW-CERTEX vil videre kreve systemmessige tilpasninger. Etaten skal bistå Finansdepartementet med å avklare spørsmål av juridisk og teknisk karakter i dialogen om en mulig tilkobling til CSW.

De systemmessige tilpasningene er foreslått inkludert som del av det valgte konseptet for fremtidens tollbehandling - K4+, se nærmere omtale punkt 3.4.3.

3.4.8. E-lisens

Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) leder arbeidet med å fornye søknads- og saksbehandlingssystemet for eksportkontroll (E-lisens). I forbindelse med dette arbeidet må Tolletaten gjøre nødvendige systemtekniske tilpasninger for å sikre integrasjon mellom DEKSAs fornyede saksbehandlingssystem og Tolletatens tollbehandlingssystem. Integrasjonen vil bl.a. muliggjøre automatisk maskinell kontroll (av lisenser). Arbeidet er under utvikling og det legges opp til at systemet tas i bruk innen utgangen av 2025.

3.4.9. EORI-nummer

EORI-nummer (Economic Operators Registration and Identification number) er et EU-nummer som identifiserer virksomheten som importør eller eksportør, og som må brukes ved import eller eksport av varer fra eller til EU. Nummeret er unikt og brukes for å identifisere virksomheten for alle tollmyndigheter i EU. Norge har i dag manglende tilgang til EORI-nummer og EORI-databasen til EU, og benytter ikke EORI-nummer for å identifisere importører eller deklaranter slik som EU gjør. Norske aktører som utveksler informasjon direkte med tollmyndighetene i EU må ha et EORI-nummer som identifikasjonsnummer, og de kan blant annet henvende seg til svenske tollmyndigheter for dette.

Flere nye rettsakter fra EU er markert som EØS-relevante og baserer seg på bruk av EORI-nummer. I den forbindelse har Tolletaten hatt dialog med EU-kommisjonen om bruk av EORI-nummer. Finansdepartementet vil komme nærmere tilbake til det videre arbeidet med bruk av EORI-nummer og at norske myndigheter ev. kan tildele EORIE-nummer til norske aktører. Tolletaten skal bistå Finansdepartementet i arbeidet.

3.4.10. Varer i transitt gjennom Sverige og Finland

Transitteringskonvensjonen stiller krav om detaljerte opplysninger om varer som er under prosedyren transittering. Når det gjelder varer som fraktes under transitteringsprosedyren fra Norge gjennom Sverige (og/eller Finland) og tilbake til Norge, må Tolletaten iverksette tiltak i samarbeid med aktørene slik at det gis tilstrekkelige opplysninger om disse varene.

Status for arbeidet skal også rapporteres i etatens 1. og 2. tertialrapportering.

3.4.11. Varsling av potensielt sikkerhetstruende maritim aktivitet

Tolletaten skal bidra til å forbedre innrapportering av potensielt sikkerhetstruende maritim aktivitet, og dermed bidra til EOS-tjenestenes og relevante sivile myndigheters situasjonsoversikt. Etaten skal gjøre eksisterende varslingskanaler som etaten rår over, bedre kjent for potensielle brukere i havnæringene, formidle at kanalene kan benyttes til varsling av potensielt sikkerhetstruende maritim aktivitet og gi informasjon om hva som kan være varslingsverdig. Informasjon utarbeides i samråd med EOS-tjenestene. Relevante varslingskanaler skal være brukervennlige, og det skal gis bekreftelse til varslere om at varsel er mottatt og vil bli vurdert. Tolletaten bes også om å sikre at etaten har gode rutiner for å formidle varsler videre til relevante myndigheter.

Føringen er gitt av Nærings- og fiskeridepartementet, og tilsvarende føring er gitt til Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Havindustritilsynet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.

3.4.12. Arbeid knyttet til totalforsvaret

Tolletaten må være forberedt på å bruke ressurser på oppgaver knyttet til etatens rolle i totalforsvaret, herunder arbeid med vertsnasjonsstøttekonseptet og arbeid med planverk. Departementet kommer eventuelt nærmere tilbake til konkrete oppdrag.

3.4.13. Tolletaten i et fem til ti års perspektiv - utredning

Tolletatens samfunnsoppdrag - å sikre at lover og regler for grensekryssende vareførsel etterleves - har ligget fast. Samtidig er teknologi, varestrømmer, trussel- og kriminalitetsbildet og den sikkerhetspolitiske situasjonen i endring. EU planlegger en omfattende reform av EUs tollunion. Finansdepartementet ønsker å sette i gang en utredning for å få vurdert helhetlig hvordan Tolletaten bør innrettes for å møte utviklingstrekkene som berører samfunnsoppdraget. Departementet vil fastsette et mandat for arbeidet. Tolletaten må påregne å bidra.

3.4.14. Videreutvikling av styringsparametere mv.

Tolletaten må kontinuerlig arbeide med å videreutvikle styringsparametere og resultatindikatorer. Forslag til ev. nye og endrede styringsparametere for 2026 skal oversendes departementet innen 23. september 2025.

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Langsiktig utvikling, forbedring og effektivisering

Etaten må ha strategier og planer som viser hvilke utviklingsbehov etaten har for å løse samfunnsoppdraget på lang sikt og hvordan etaten skal ivareta dette. Tolletaten skal arbeide systematisk og kontinuerlig med å identifisere og iverksette tiltak som kan gi en bedre og mer effektiv oppgaveløsning i etaten og bedre tjenester for brukerne. Etaten bør særlig vektlegge

hvordan digitalisering kan legge til rette for dette. I utviklingsarbeidet må etatene se regelverk, prosesser, kompetanse, organisering og ny teknologi i sammenheng. Tolletaten skal i årsrapporten beskrive dette arbeidet.

Tolletaten skal i årsrapporten gi en samlet vurdering av produktivitetsutviklingen i etaten. Vurderingen bør underbygges med nøkkeltall på relevante områder.

Regjeringen har igangsatt en tillitsreform. I den forbindelse ber Finansdepartementet Tolletaten om å legge til rette for god utnyttelse av medarbeideres kompetanse og om å påse at rapporteringskravene internt i virksomheten er hensiktsmessige og godt begrunnet. Etatene må samtidig sikre forsvarlig ivaretagelse av rettsikkerhet, likebehandling og internkontroll, og at virksomhetsstyringen ellers er godt tilpasset virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.

Departementet viser til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets to overordnede og retningsgivende dokumenter for arbeidsgivere i statlige virksomheter - «Arbeidsgiverstrategi 2024–2027» og «Grunnlag for god ledelse i staten».

4.2 Internkontroll og risikostyring

Tolletaten skal i årsrapporten gi en overordnet tilstandsvurdering av virksomhetens internkontroll og hva som er grunnlaget for denne vurderingen.

Tolletaten skal i årsrapporten også rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige avvik og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt. Se her også punkt 5.4 om rapportering om hendelser og avvik.

Se punkt 5.2 for rapporteringskrav knyttet til etatens overordnede risikovurderinger.

Departementet legger til grunn at Tolletaten jevnlig gjør interne vurderinger av risiko for misligheter i etaten.

Tolletaten skal innen 14. februar 2025 oversende årsplan for direktørens internrevisjon til departementet. Årsrapport for internrevisjonen skal oversendes departementet innen 16. februar 2026. Tolletaten skal varsle departementet dersom etatens internrevisjon identifiserer forhold som antas å ha betydning for styringsdialogen.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Tolletatens arbeid med sikkerhet og beredskap må gis stor oppmerksomhet og være tilpasset utviklingen i risiko- og trusselbildet.¹ Det er viktig at etaten har tilstrekkelig kompetanse på området.

¹ Jf. *Risiko 2024*, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (2024) og PSTs *Nasjonale Trusselvurdering* (2024).

I årsrapporten skal det redegjøres for sikkerhetstilstanden, sikkerhetsutfordringer, ev. sikkerhetstruende hendelser og gjennomførte øvelser og andre aktiviteter på sikkerhets- og beredskapsområdet.

Justis- og beredskapsdepartementet og andre sikkerhetsmyndigheter innhenter med jevne mellomrom vurderinger av sikkerhetstilstanden for virksomheter underlagt sikkerhetsloven og av tilstanden for kritiske samfunnsfunksjoner. Departementet kommer nærmere tilbake til ev. behov for innspill fra etaten ifm. disse vurderingene.

Departementet viser til Tolletatens risiko- og sårbarhetsanalyse av 1. desember 2022 knyttet til alvorlige hendelser på samfunnsikkerhetsområdet. Etaten skal i forbindelse med rapport for 1. tertial 2025 opplyse om det er vesentlige endringer i etatens analyse og eventuelt beskrive disse nærmere. Finansdepartementet viser til brev av 27. juni 2024 med bestilling av en ny risikovurdering på samfunnssikkerhetsområdet med frist 30. september 2025.

Etaten skal umiddelbart varsle departementet ved alvorlige sikkerhetshendelser, jf. «*Rutine for hendelsesrapportering til departementet*».

4.4 Informasjonssikkerhet

Tolletatens systemer behandler betydelige informasjonsmengder, og informasjonssystemenes tilgjengelighet, konfidensialitet og integritet er avgjørende. Informasjonssikkerheten i disse systemene må følges opp på en god måte, basert på gjeldende regler, anerkjente standarder, oppdaterte vurderinger av risiko- og trusselbildet og råd fra fagmyndigheter. Departementet viser i den forbindelse til Nasjonal sikkerhetsmyndighets grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.1. Sikkerhetsmessige, personvernmessige og juridiske forhold må vurderes grundig i drift, forvaltning og utvikling av etatens IKT-løsninger. Departementet viser til at det digitale trusselbildet er skjerpet de seneste årene. Det er viktig at etatens arbeid med informasjonssikkerhet er tilpasset utviklingen i risiko- og trusselbildet.

4.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Tolletaten skal i årsrapporten gi en oversikt over ev. saker fra Riksrevisjonen som er rapportert til Stortinget i 2025.

I tillegg skal Tolletaten innen 3. november 2025 oversende en egen rapport om oppfølgingen av:

- Dokument 3:6 (2022–2023) Myndighetenes kontroll av grensekryssende avfallstransporter.

Sistnevnte rapport skal inneholde en oversikt over Riksrevisjonens konklusjoner og anbefalinger, hvilke tiltak som er iverksatt eller planlagt iverksatt, og status for gjennomføring av tiltakene.

4.6 Fellesføringer for 2025

Regjeringen har følgende fellesføringer for 2025:

4.6.1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Tolletaten skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Tolletaten skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Etaten skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.6.2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Tolletaten skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Etaten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

4.6.3.Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Tolletaten skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Tolletaten skal i årsrapporten for 2025 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulent tjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Etaten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2025 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulent tjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulent tjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

5. RAPPORTERING

5.1 Årsrapport med årsregnskap

Årsrapporten for 2025 skal oversendes departementet senest 15. mars 2026.

Årsrapporten skal utformes iht. til de obligatoriske kravene som følger av bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.6.1 og 2.3.3 og rundskriv R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*. Årsrapporten skal dekke alle forhold nevnt i dette tildelingsbrevet og inneholde vurderinger og analyser av utviklingen under hvert hovedmål.

Årsrapporten skal inkludere årsrapport for *Velferdsfondet for Tollvesenet*. I tillegg til etatens årsregnskap skal årsrapporten inneholde et separat årsregnskap for *Velferdsfondet for Tollvesenet*.

Årsrapport med årsregnskap skal publiseres på etatens nettsider etter behandling av rapporten på årsmøtet, og senest innen 1. mai.

Rapportering på HR-området:

- Antall ansatte² og avtalte årsverk per 31.12.2024 og 31.12.2025 (totalt og fordelt per enhet³).
- Antall utførte årsverk⁴ per 31.12.2024 og 31.12.2025 (totalt)
- Kjønnssammensetningen i etaten per 31.12.2025 (totalt)
- Det totale sykefraværet⁵ (for kvinner, menn og begge kjønn) i 2024 og 2025
- Turnover⁶ i 2024 og 2025

Tallgrunnlaget suppleres med en kortfattet beskrivelse av utviklingstrekk, samt eventuelle utfordringer og tiltak. I årsrapporten skal det videre gis en kortfattet vurdering av rekrutterings- og kompetansesituasjonen i etaten og av tilgangen på kompetanse fremover.

5.2 Rapport for 1. tertial

I rapport for 1. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status, med hovedvekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 30. april og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparameterne skal vedlegges rapporten.

² Oppgi kilde - for eksempel SAP.

³ Her menes HR- og organisasjonsdivisjonen, Etterretningsdivisjonen, IT-divisjonen, Grensdivisjonen, Vareførselsdivisjonen, Operativ stab, Styringsstab, Kommunikasjonsstab og Juridisk stab.

⁴ Utførte årsverk som definert i PM-2019-13 i Statens personalhåndbok. DFØ kan bistå med uttrekk av data for denne rapporteringen.

⁵ Sykefravær = Det totale sykefraværet, dvs. summen av egenmeldt og legemeldt sykefravær avrundet til en desimal.

⁶ Hvis virksomheten inkluderer andre sluttårsaker enn oppsigelse for overgang til annen ny stilling utenfor virksomheten skal det opplyses om dette spesielt.

Etaten skal sammen med 1. tertialrapport også oversende etatens overordnede risikovurderinger. Departementet viser til brev av 21. desember 2021 med nærmere føringer for de overordnede risikovurderingene.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 1. tertial i tildelingsbrevet:

- Status på realiseringen av planen for styrkingen på 250 mill. kroner – økt innsats mot narkotikasmugling, jf. pkt. 3.2.2
- Status på arbeidet med utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt, jf. pkt. 3.4.1
- Status for arbeidet i Treff-satsingen, jf. pkt. 3.4.2
- Status på arbeidet med Schengen IT-systemer, jf. pkt. 3.4.5
- Status på arbeidet med varer i transitt gjennom Sverige og Finland jf. pkt. 3.4.10
- Tolletatens risiko- og sårbarhetsanalyse av 1. desember 2022 - opplyse om det er vesentlige endringer i etatenes analyse, jf. pkt. 4.3.
- Lokalisering av ansatte, jf. pkt. 5.5

5.3 Rapport for 2. tertial

I rapport for 2. tertial skal Tolletaten gi en kort og overordnet vurdering av status med hovedvekt på eventuelle vesentlige resultatavvik som er ventet ved årsslutt og avvik fra andre krav og forventninger i dette tildelingsbrevet. Ved vesentlige avvik skal korrigerende tiltak omtales. Rapporten skal også inneholde regnskapsstatus per 31. august og budsjettvurdering for hele året, se vedlegg 4. Resultatmatrise med prognose for årsresultat på styringsparametrene, skal vedlegges rapporten.

I tillegg skal etaten rapportere på områder som er spesielt nevnt for rapportering i 2. tertial i tildelingsbrevet:

- Status på realiseringen av planen for styrkingen på 250 mill. kroner – økt innsats mot narkotikasmugling, jf. pkt. 3.2.2
- Status på arbeidet med utfasing av direktekjøring og innføring av digital melde- og opplysningsplikt, jf. pkt. 3.4.1
- Status for arbeidet i Treff-satsingen, jf. pkt. 3.4.2
- Status på arbeidet med Schengen IT-systemer, jf. pkt. 3.4.5
- Status på arbeidet med varer i transitt gjennom Sverige og Finland jf. pkt. 3.4.10
- Lokalisering av ansatte, jf. pkt. 5.5

5.4 Rapportering av hendelser og avvik mv.

Dersom det skulle oppstå vesentlige avvik, hendelser eller uforutsette situasjoner, må Tolletaten straks ta kontakt med Etatsstyringsavdelingen i Finansdepartementet uavhengig

av fastsatte rapporteringstidspunkter. Etaten skal også varsle departementet om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

5.5 Lokalisering av ansatte

Tolletaten skal i rapport for 1. tertial, rapport for 2. tertial og årsrapporten for 2025 rapportere om:

- Antall og andel (pst.) ansatte som er lokalisert i 1) Oslo og 2) resten av landet
- Antall og andel (pst.) utførte årsverk som er lokalisert i 1) Oslo og 2) resten av landet.

6. BUDSJETTILDELING

6.1 Stortingets vedtak

Stortinget har for 2025 vedtatt følgende bevilgning for Tolletatens kapitler 1610 og 4610, jf. Innst. 5 S (2024–2025).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Tolletaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	2 042 566
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	321 854
Sum kap. 1610		2 364 420

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Tolletaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Særskilt vederlag for tolltjenester	6 950
02	Andre inntekter	2 492
04	Diverse refusjoner	1 193
05	Refusjon fra Avinor AS	31 430
85	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr	12 500
Sum kap. 4610		54 565

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i Prop. 1 S (2024–2025) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

6.2 Budsjettmessige forutsetninger

Tolletaten har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2025 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om

økonomistyring i staten, pkt. 2.2. Departementet forutsetter at etaten umiddelbart rapporterer om vesentlige endringer eller feil i budsjettforutsetningene.

Etaten må tilpasse etatens samlede aktivitetsnivå til etatens budsjetttramme slik at det ikke pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Øremerket bevilgning

For 2025 er det under kap. 1610, post 45, avsatt midler til nedenfor nevnte tiltak, 78 mill. kroner til "Satsing for systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning", og 21 mill. kroner til arbeid med Schengen IT-systemer. Beløpene er øremerket og kan ikke uten departementets samtykke benyttes til andre formål. Tiltakene skal også omtales i 1. og 2. tertialrapport.

(i 1000 kr)	
Tiltak	Beløp
Satsing for systemstøtte på kontrollområdet og digital grensepasseringsløsning	78 000
Schengen IT-systemer	21 000
Sum	99 000

6.3 Fullmakter

I vedlegg 2 omtales først årlige budsjettfullmakter. Derneft listes det opp fullmakter som er delegert Finansdepartementet, og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle. I tillegg omtales administrative fullmakter som er delegert til etaten i egne brev. Eksisterende fullmakter og de som nå meddeles, er en del av budsjettildelingen.

6.4 Budsjettildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at det tas sikt på at Tolletaten i 2025 gis adgang til å disponere de bevilgninger og fullmakter som er beskrevet i dette brevet.

Med hilsen

Lars-Henrik Myrmel-Johansen (e.f.)
finansråd

Tina Engelsrud
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Styringskalender 2025 - Tolletaten

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	<ul style="list-style-type: none">– Forklaringer til statsregnskapet 2024 mv. til FIN– Årsplan for direktørens internrevisjon i 2025 til FIN– Årsrapport for direktørens internrevisjon i 2024 til FIN– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen– Kontaktmøte– Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2025 til FIN	10. februar ⁷ 14. februar 14. februar Ultimo februar Ultimo februar Ultimo februar
Mars	<ul style="list-style-type: none">– Innsendelse av årsrapport for 2024 til Finansdepartementet	14. mars
April	<ul style="list-style-type: none">– Årsmøte– FIN oversender foreløpige budsjetttrammer 2026 for Tolletaten etter rammekonferansen– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	10. april Primo april Ultimo april
Mai	<ul style="list-style-type: none">– Tilbakemelding på foreløpige rammer til FIN	Primo mai
Juni	<ul style="list-style-type: none">– Rapport for 1. tertial til FIN– Møte om 1. tertialrapport 2025– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen– FIN oversender brev om endringer ifm. revidert nasjonalbudsjett	2. juni 20. juni Ultimo juni Ultimo juni
September	<ul style="list-style-type: none">– Rapport for 2. tertial til FIN	26. september
Oktober	<ul style="list-style-type: none">– Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2025–2026) for Stortinget– FIN sender ut brev om forslag i Prop. 1 S– Innspill til nysaldering av budsjettet for 2025 til FIN– Kontaktmøte– Møte om 2. tertialrapport mv.– FIN sender ut tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2027 (Budsjettskrivet for 2027)– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen	Primo oktober Primo oktober Primo oktober Medio oktober 22. oktober Medio oktober Ultimo oktober
November	<ul style="list-style-type: none">– FIN oversender utkast til tildelingsbrev for 2026– Forslag til budsjett 2027 fra Tolletaten til FIN	Primo november Medio november
Desember	<ul style="list-style-type: none">– Kontaktmøte– Finansdepartementets oppfølgingsforum for Treff-satsingen– FIN oversender brev om endringer ifm. nysalderingen– FIN oversender tildelingsbrev for 2026	Primo desember Primo desember Ultimo desember Ultimo desember

⁷ Retningslinjer og endelige frister som gjelder statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-8/2024 av 11. november 2024, oversendt ved brev av 6. desember 2024 fra Finansdepartementet.

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2020 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. Det vises også til Finansdepartementets veileder for statlig budsjettarbeid (R-0634 B) som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra departementet finnes på departementets hjemmesider).

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales i pkt. C administrative fullmakter som er delegert til Tolletaten ved egne brev.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

- Fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, postene 01, 04 og 05, jf. romertallsvedtak II. Merinntekter som gir grunnlag for overskridelser, skal også dekke eventuell merverdiavgift knyttet til overskridelsene. En eventuell mindreinntekt kommer til fradrag ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.
- Fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 125 mill. kroner på kap. 1610, post 45, jf. romertallsfullmakt III.
- Fullmakt til å trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 4610, post 02, jf. romertallsvedtak XII.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet*. For husleieavtaler gjelder i tillegg de vilkår og prosedyrer som fremgår av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor* og i Kommunal- og digitaliseringsdepartementets brev av 31. januar 2020 om bruk av Statsbygg som rådgiver.

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Tolletaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til det neste på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets årlige rundskriv R-2.

- Omdisponering fra post 01 til post 45 på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.5.
- Overskride driftsbevilgning til investeringsformål mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110, pkt. 2.6.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 2. februar 2018.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 14. desember 2006 og brev av 14. desember 2022. Fullmakten gjelder for erstatningsutbetalinger inntil 1 mill. kroner og som ikke er av prinsipiell interesse. Ellers gjelder Justis- og beredskapsdepartementets rundskriv G-01/2017 Erstatningskrav mot staten – belastning av budsjettkapittel 471, post 71 og frafall av foreldelsesinnsigelse.

Indikatorer 2025

Tjenestemål - resultatindikatorer

Hensiktsmessige regelverk og avtaler

- Hensiktsmessighet for næringslivet, kvalitativ vurdering bygget på svar fra brukerundersøkelsen

Brukervennlig grensesnitt for tidlig informasjonsutveksling

- Informasjonsformidling med næringslivet, kvalitativ vurdering bygget på svar fra brukerundersøkelsen
- Regelverksorienterte oppslag på toll.no, antall
- Publikums tilbakemelding, kvalitativ vurdering bygget på ulike kilder
- «Brukerorientert informasjon om regelverk og prosedyrer»
- Informasjonsutveksling med næringslivet, kvalitativ vurdering bygget på svar fra brukerundersøkelsen

Korrekt og fullstendig informasjon om varer, varebærere og varestrømmer

- Økt tollverdi i deklarasjonskontrollen, beløp i kroner
- Redusert tollverdi i deklarasjonskontrollen, beløp i kroner
- Andel vedtak i vareførselsdivisjonen som tilfredsstillende standardiserte retningslinjer for god saksbehandling
- Søknader om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen behandlet innen 90 dager, andel

Tolletaten er synlig og forebyggende til stede

- Situasjonsbetinget tilstedeværelse, kvalitativ vurdering bygget på svar fra Brukerundersøkelsene

Trefferikket objektutvalgelse i alle varestrømmer

- Alvorlige overtredelser avdekket ved deklarasjonskontroll og etterkontroll, antall
- Alvorlige overtredelser avdekket ved grensekontroll (ekskl. post), antall
- Alvorlige overtredelser avdekket i postforsendelser, antall

Situasjonstilpasset kontroll

- Evne til å tilpasse kontroller, kvalitativ vurdering bygget på svar fra undersøkelse rettet mot ansatte i kontrollfunksjoner.

Virkningsfull sanksjonering og oppfølging av regelbrudd

- Overtredelsesgebyr (gebyr for valutaovertridelser holdes utenom), antall

God koordinering med samarbeidende myndigheter

- Samarbeid med utvalgte partnere, kvalitativ vurdering

Indikatorer for et utvalg av Tolletatens tjenester, aktiviteter og resultater

Vareførselsprosesser

Deklarasjonskontroll

- Deklarasjoner, antall
- Vareposter i deklarasjoner, antall
- Dokumentkontroller av deklarasjoner, antall
- Fysiske varekontroller av deklarasjoner, antall
- Treffprosent deklarasjonskontroll

Etterkontroller

- Etterkontroller, antall
- Etterkontroller med treff, antall
- Gjennomførte bistandskontroller og verifikasjonsanmodninger fra utenlandske tollmyndigheter, antall
- Mottatte egenrettinger av deklarasjoner, antall
- Dokumentkontroller av egenrettinger, antall

Immaterielle rettigheter - IPR

- Målrettet kontroll hvor det er mistanke om brudd på immaterielle rettigheter (IPR), antall
- Kontrolloppdrag med treff på immaterielle rettigheter (IPR), antall

Alvorlige overtredelser

- AOT i deklarasjonskontrollen, antall
- AOT i etterkontrollen, antall
- AOT for brudd på immaterielle rettigheter (IPR), antall

Grensekontroll

- Kontrolloppdrag utført, antall

Kontroller fordelt på objekt

- Kontrollerte personobjekter, antall
- Kontrollerte kjøretøy på landevei, antall
- Kontrollerte forsendelser ekskludert post, antall
- Kontrollerte postforsendelser (hovedsakelig post med funn), antall
- Kontrollerte containere, antall

Kontroller fordelt på trafikkstrøm

- Kontrollerte fartøy som kommer sjøveien til Norge, antall
- Kontroller av kjøretøy som kommer landeveien til Norge, antall
- Kontroller av fartøy som kommer luftveien til Norge, antall

Treff

- Kontrolloppdrag i grensekontrollen med treff, antall
- Kontrolloppdrag (i grensekontrollen) med treff, andel
- AOT i grensekontrollen, antall

Treff pr objekt

- Kontrollerte personobjekter med treff, antall
- Kontrollerte kjøretøy på landevei med treff, antall
- Kontrollerte forsendelser ekskludert post med treff, antall
- Kontrollerte containere med treff, antall

Treff pr trafikkstrøm

- Kontrollerte containere med treff, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer sjøveien med treff, antall
- Kontrollerte fartøy som kommer luftveien med treff, antall

Resultat av kontroller, reaksjoner og sanksjoner

Resultat av funn

Beslag, totalt antall (alle varekategorier), herav (listen er ikke uttømmende):

- Narkotikabeslag, antall
- Tobakksvarebeslag, antall
- Valutabeslag, antall

Tolletatens sanksjoner og reaksjoner på kontrollresultater

- Overtredelsesgebyr (OTG) ilagt av Tolletaten, antall
- Enkeltvedtak om administrativ sanksjonering ilagt av Tolletaten, totalt antall
- Tillatelser tilbaketrasket av Tolletaten, antall
- Tilleggstollavgift ilagt av Tolletaten, antall
- Forenklede forelegg, antall ilagte
- Valuta-overtredelsesgebyr ilagt av Tolletaten, antall

Saker oversendt andre regelverkseiere og påtalemyndighet

- Saker sendt Skatteetaten for tilleggsskatt, antall
- Anmeldelser fra Tolletaten til påtalemyndigheten, antall
- Henleggelse hos påtalemyndighet, antall

Sanksjoner og reaksjoner på kontroller, ilagte beløp

- Overtredelsesgebyr (OTG) ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner
- Tilleggstollavgift ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner
- Valuta-overtredelsesgebyr ilagt av Tolletaten, beløp i tusen kroner

Bruk av verktøy mv.

- Kjøretøyskannede objekter, antall utførte kontroller
- Kontrolloppdrag med kjøretøyskanner med treff, andel
- Bruk av ANPR, antall treff
- Nedlastninger av KvoteAppen, antall
- Fortollinger/innbetalinger fra reisende i KvoteAppen, antall
- Bruk av KvoteAppen, innbetalt beløp i tusen kroner

Krav til rapportering om budsjettstatus

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av utgifter på kapittel 1610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er disponibel bevilgning (sum budsjett), og hvordan denne har fremkommet (overført bevilgning, saldert budsjett, senere vedtatte endringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver utgiftspost.
- Forbruk i prosent av disponibelt beløp må fremkomme.
- Staten må gi en utgiftsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares og korrigerende tiltak må angis.

Finansdepartementet har følgende krav til rapportering av inntekter på kapittel 4610 i statusrapporter om budsjettsituasjonen:

- Det må fremgå hva som er gjeldende budsjett.
- Regnskapstall fra statsregnskapet må presenteres for hver inntektspost.
- Staten må gi en inntektsprognose for hele året.
- Avvik fra budsjett må angis både i kroner og prosent.
- Vesentlige avvik må forklares.

Staten skal følge med på både utgifts- og inntektsutviklingen og snarest melde fra til departementet ved uventet utvikling.